

Jämställdhetsbokslut

Förord

Moderaterna står för att kvinnor och män ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Men av erfarenhet vet vi att verkligheten tyvärr långt ifrån alltid lever upp till idealen. Det gäller i samhället i stort. Och det gäller även i det sammanhang vi själva har det fulla ansvaret för – vårt eget parti.

Detta bekräftas i den kartläggning du håller i handen, och som Moderatkvinnorna gjort ett omfattande arbete med att ta fram.

Här finns mycket positivt att ta fasta på, inte minst alla framgångsrika moderata kvinnliga företrädare i kommuner, regioner och nationellt. Och det görs många bra saker runt om i vårt parti för att bryta negativa mönster.

Men som kartläggningen visar svart på vitt: Moderaterna har en ordentlig hemläxa att göra om vi på allvar vill vara ett jämställt parti.

Hösten 2017 riktade #metoo-upproppet ljuset på sexuella trakasserier och kränkningar av olika slag, även i Moderaterna. I samband med det initierade Moderaternas partistyrelse Värdegrundsinitiativet M2, som nyligen lämnade en slutrapport med förslag på hur partiets arbete för att motverka allt sådant kan förstärkas. Det arbetet är helt nödvändigt. Men det är långt ifrån tillräckligt.

Moderatkvinnornas kartläggning belyser bland annat det faktum att endast 37 procent av våra medlemmar är kvinnor. Siffran stämmer till eftertanke, inte minst för mig som partisekreterare. Medlemmarna är både stommen i vårt parti och rekryteringsbasen för vår organisation. Jag är övertygad om att vi kan bättre.

Moderaterna ska vara ett parti där kvinnor och män känner sig lika hemma som väljare och som medlemmar. Och där män och kvinnor har lika goda möjligheter att komma till sin rätt som förtroendevalda, medarbetare och ledare.

För att nå dit måste vi på alla nivåer i vårt parti arbeta långsiktigt och målmedvetet. Det gäller utbildning, rekrytering, utnämningar och så vidare. Men vi behöver också utveckla vår politik och vårt sätt att bilda opinion för den.

Varför ska vi göra detta? Därför att det är rätt utifrån våra värderingar om lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Men också för att det stärker oss som parti: Vi förstår våra väljare bättre. Vi blir starkare som företrädare. Vi kan attrahera den bästa kompetensen.

Ett stort tack till Moderatkvinnorna som med denna gedigna kartläggning gett oss alla ett ordentligt underlag för förbättring och utveckling.

Gunnar Strömmer
Partisekreterare

Innehållsförteckning

Förord	3
Inledning	5
Sammanfattning och slutsatser	6
Rekommendationer	8
Nationellt	8
Regionalt och lokalt	11
De bästa: regionalt och lokalt	13
De bästa förbunden	13
De bästa kommunerna	14
Sveriges befolkning	15
Moderaternas väljare	16
Moderaternas medlemmar	17
Förtroendevalda	18
Europa	18
Nationellt	20
Sveriges kommuner och landsting	23
Regionalt	25
Lokalt	26
Moderaternas partiorganisation	28
Riksorganisationen	28
Sidoorganisationerna	32
Medarbetare	33
Regionala och lokala nedbrytningar	34
Metod	34
Avslutning	35
Källor	35

Inledning

Som moderater utgår vi från individens frihet. Att var och en ska ha möjlighet att fatta självständiga beslut om sitt liv. Till skillnad från Socialdemokraterna och den politiska vänsterkanten, som fokuserar på att utjämna skillnader i utfallet, fokuserar vi istället på möjligheterna. Det viktiga är att män och kvinnor har samma möjligheter – inte att vi gör samma val.

Det innebär att det är svårt att dra långtgående slutsatser från statistiska underlag av mindre omfattning. När de statistiska skillnaderna blir alltför stora är det inte sannolikt att det är individens val som skapat dessa skillnader. Behovet av en rapport som denna grundar sig därmed av inskränkningar i den individuella friheten.

Kunskapsunderlaget i rapporten är en viktig pusselbit i det fortsatta arbetet för att Moderaterna ska bli Sveriges starkaste röst för frihet och jämställdhet. Trovärdighet i det arbetet förutsätter att vi som organisation först tittar oss själva i spegeln.

Färre kvinnor som ledande företrädare riskerar att skada Moderaternas förtroende bland väljare som är kvinnor. Omvänt innebär ett aktivt jämställdhetsarbete en möjlighet att vinna väljare från breda samhällsgrupper som ett led i att bli ett statsbärande parti.

Rapporten visar att en hel del har blivit bättre sedan de tidigare boksluten 2009 och 2012, men att vi fortfarande har en lång resa kvar att göra. Könsgapet är genomgående: i väljarstöd,

medlemskår, medarbetare, interna förtroendeuppdrag och externa förtroendeuppdrag.

Rapporten är en statistisk beskrivning av centrala aspekter av jämställdhet inom Moderaterna. Den beskriver inte allt, men vi tror statistiken säger tillräckligt för att vi ska kunna dra slutsatser från materialet.

Därför har vi också värderat, utifrån tillgängliga data, i vilka kommuner Moderaterna är bäst på jämställdhet. Genom att vikta medlemmar, interna förtroendeuppdrag och externa förtroendeuppdrag hoppas vi kunna ge en bild av vilka kommuner som är bäst, och därmed kan stå som förebilder för fler.

Våren 2020 presenterar Statistiska Centralbyrån (SCB) mandatperiodens statistik över könsfördelningen i nämnder och bolagsstyrelser på kommunal och regional nivå. Tanken är att denna rapport då uppdateras, vilket ger ökade möjligheter till mer kvalitativa slutsatser.

Vår förhoppning är att denna rapport ska ge kunskap, inspiration och redskap för att arbeta med ökad jämställdhet på alla nivåer. Med hopp om givande läsning!

Josefin Malmqvist

Ordförande, Moderatkvinnorna

Oktober 2019

Sammanfattning och slutsatser

Det finns ett könsgap i Moderaterna. Gapet är genomgående: i väljarstöd, medlemmar, interna förtroendeuppdrag, externa förtroendeuppdrag och medarbetare. För ett parti som Moderaterna, som har ambitionen att vara Sveriges starkaste röst för frihet och jämställdhet, är det ett trovärdighetsproblem.

Moderaterna vill bli Sveriges största parti, men också ett statsbärande parti. Detta med utgångspunkt i övertygelsen att vi har de mest relevanta lösningarna på dagens och framtidens samhällsproblem. Därför blir frågan om representation från hela landet och alla delar av landet central. Våra företrädare spelar en viktig roll för vilka som har förtroende för oss som parti och därmed vill lägga sin röst på oss.

Genom att vara transparent med vår ambition att bli bäst och hur dagens situation ser ut hoppas vi kunna genomföra en treårsresa med målsättningen att på sikt stänga könsgapet. Det är bara genom att erkänna problemet som vi också kan göra någonting åt det.

Störst problem är gapet bland Moderaternas medlemmar, där bara 37 procent är kvinnor. Bland de nya medlemmar som värvats i år är färre än en tredjedel kvinnor. Utvecklingen går således åt fel håll. Medlemskåren utgör urvalet när förtroendevalda ska föreslås och väljas. Att utvecklingen går åt fel håll är därför problematiskt. Störst är könsgapet bland yngre medlemmar.

Även om könsgapet genomgående existerar så ser det olika ut. I riksdagsgruppen är antalet riksdagsledamöter och talespersoner statistiskt jämställda. Här handlar jämställdhetsutmaningarna snarare om vilka som har ledande befattningar, vilka som innehar till orda vid sammanträden och vilka som lyfts fram att tala vid aktiviteter.

Lokalt och regionalt är representationen mer ojämnställd – så väl i den interna partiorganisationen som bland förtroendevalda. Bland moderata kommunstyrelseordföranden är exempelvis färre än 30 procent kvinnor och bland regions-

styrelseordföranden 22 procent kvinnor. Bland kommunfullmäktigeledamöter är 40 procent kvinnor; bara Sverigedemokraterna har lägre andel kvinnor bland sina kommunfullmäktigeledamöter.

Den låga andelen kvinnor som kommunstyrelseordföranden och regionsstyrelseordföranden spiller i sin tur över på bland annat uppdrag inom Sveriges kommuner och landsting. Här består hela valberedningen, Moderatkvinnornas representant undantagen, av män.

Frågor om representation och väljarstöd hänger ihop. Att vi har färre kvinnor som ledande företrädare påverkar troligen Moderaternas väljarstöd bland kvinnor. Att Moderaterna har färre ledande företrädare som är kvinnor på kommunal och regional nivå kan ha betydelse för Moderaternas trovärdighet i välfärdsfrågor, vilket i sin tur påverkar väljarstödet. Att adressera dessa frågor är därför viktigt ur flera aspekter.

Rapporten visar att Moderaterna inte är ensamma om att ha ett könsgap i väljarstöd eller förtroendevalda. När det gäller övervikt av män så har Sverigedemokraterna ett ännu sämre utgångsläge. Andra partier har övervikt kvinnor. Moderaternas ambition kan dock inte vara att vara minst dålig, eller ojämnställd men bättre än något annat parti. Moderaternas ambition måste vara att bli bäst i Sverige på jämställdhet. Då är målet om jämställd representation en viktig utgångspunkt.

För att få till en förändring krävs ledarskap, och Ulf Kristersson har under sin tid som partiordförande visat att jämställdhet är en prioriterad fråga. Talespersoner och partiledning är två exempel på jämställda utnämningar som skett under hans partiordförandeskap. Det är troligen första gången någonsin som både chefen för riksdagskansliet och partiorganisationen är kvinnor. Att partiledningen prioriterar jämställdhet skickar en viktig signal till övriga delar av partiorganisationen.

Syftet med rapporten är inte att peka finger, utan att på ett konstruktivt sätt visa hur det står till med jämställdheten inom Moderaterna, för att på så sätt bidra med ett kunskapsunderlag för fortsatt diskussion. Därför har vi valt att ta fram ett poängsystem där de länsförbund och kommuner som är mest jämställda lyfts fram som goda exempel. 28 kommuner och ett länsförbund – Örebro – hamnar på maximala tre poäng. Vår förhoppning är att dessa ska kunna inspirera fler att göra liknande utvecklingsresor.

Den regionala och lokala rankingen visar att mest jämställda är regionfullmäktigeförsamlingarna: 16 av 22 regionfullmäktigeförsamlingar hamnar inom spannet 40-60. Det är därför intressant att vidare studera hur det kommer sig att våra regionfullmäktigeförsamlingar nått större framgång avseende jämställdhet än exempelvis kommunerna. Det innebär också en stor potential för Moderaterna att vinna förtroende i sjukvårdsfrågor; frågor som väljare som är kvinnor prioriterar högst.

Det finns både bättre och sämre förutsättningar i olika delar av landet och i vissa fall kan det finnas naturliga orsaker till snedfördelningen mellan könen. De regionala och lokala bilagorna syftar till att utgöra ett lokalt kunskapsstöd för fortsatt utvecklingsarbete. Det är lokalt som bäst kunskap finns om förutsättningarna för utveckling.

Moderaternas egen historia visar att det går att göra skillnad. Moderatkvinnorna har år 2009 och år 2012 tagit fram liknande jämställdhetsboksut för att beskriva hur representationer ser ut inom Moderaterna. I båda boksutena beskrivs ambitionen om en jämn könsfördelning som "önskvärd men en utopi", och därför ingenting man då bedömde var rimligt att sträva mot. Jämfört med dessa två mätpunkter har därför ett skifte skett.

Med den utgångspunkten återstår en hel del arbete, men det är realistiskt, rimligt och relevant att accelerera mot att göra Moderaterna till Sveriges främsta röst för ett jämställt land.

Rekommendationer

Att få till en utvecklingsresa kräver att hela partiorganisationen arbetar tillsammans. Det ansvaret kan aldrig ligga på en enskild nivå eller person. Kulturförändring kräver ett brett och långsiktigt engagemang. Första steget är att erkänna att det finns ett problem att adressera.

För att landa i relevanta lösningar behöver vi först dra slutsatser kring anledningarna till könsgapet. Det finns nog inte en anledning, inte heller en lösning, utan behöver vara en återkommande utveckling där insatser och rekommendationer

utvärderas löpande. Här har vi utgått från Moderaternas behov av att växa, hur vi lyfter fler kvinnor som ledande företrädare och internkultur. Vi ger också några råd till hur representanter lokalt och regionalt kan arbeta vidare.

Dessa rekommendationer gör inte anspråk på att vara heltäckande, men utgör en startpunkt för fortsatt utvecklingsarbete. Har er kommun goda exempel ni vill dela mer er av, så samlar vi gärna in dessa till framtida arbete.

Nationellt

Övergripande

- **Målsättning att stänga könsgapet**
Med ett könsgap är vi svagare som parti. Därför behöver partiet uttala en tydlig målsättning att stänga könsgapet – i väljarstöd, medlemsantal och förtroendevalda på alla nivåer. Det handlar inte om att vi ska minska, utan att hela tårtan ska växa genom att stänga könsgapet.
- **Regelbunden statistik förutsätter adekvat datainsamling**
Att veta hur representationen ser ut är första steget för att också kunna adressera eventuella skillnader i möjligheter mellan individer. Därför är regelbunden statistikrapportering en viktig del. Då behöver partiets interna dataföring förbättras. Denna rapport bör kompletteras med statistik över kommunala och regionala nämnder och bolagsstyrelser våren 2020, samt att en ny fullständig rapport produceras senast efter valen 2022. Att göra datan sökbar i en databas skulle ytterligare sänka trösklarna för lokala företrädare som vill lyfta sitt arbete.
- **Lyfta goda exempel**
De stora regionala och lokala skillnaderna i resultat vittnar om att medvetenheten och kunskapen skiljer sig åt stort. Ett nationellt arbete för att lyfta goda exempel bör därför systematiseras. Det ska vara lätt att göra rätt.

Så blir vi fler

- **Utveckla politikens innehåll**

Att bygga trovärdighet för ett politiskt parti måste alltid utgå från lösningar på de samhällsproblem som människor upplever. Moderaterna har byggt en stark trovärdighet i bland annat rättsfrågor, men behöver också utveckla nya svar på samhällsproblem kring hur könsgapet på arbetsmarknaden ska brytas, hur kvinnor och män ska få lika ekonomiska möjligheter eller hur tilliten till välfärden kan stärkas. I delar pågår ett sådant arbete, i andra delar behöver det påbörjas.

- **Hur vi uttrycker oss**

Att vinna fler kvinnor som väljare innebär att vi behöver fundera över hur vi uppfattas som parti och vems perspektiv vi utgår från i kommunikationen. Exempelvis kan problemet med gängskjutningar också handla om offrets mamma, för att komplettera budskapet om skärpta straff för förövaren.

Om vi vill vinna fler kvinnor som väljare bör fler mätningar och fokusgrupper genomföras för att analysera hur fler kan känna sig hemma i Moderaterna som parti.

- **Stöd vid medlemsvärvning**

Som parti behöver vi bli bättre på att värva nya medlemmar i allmänhet och kvinnor i synnerhet, vilket i sin tur utgör grunden för urvalet av personer till våra förtroendeuppdrag. Ett nationellt stöd för hur fler partiföreningar kan bli bättre på att värva bör tas fram.

Fler ledande företrädare

- **Nätverk**

Genom nätverk på olika nivåer kan kvinnor på ledande befattningar bli bättre på att stötta varandra och utbyta erfarenheter. Det är också en värdefull kunskapskälla för partiet för att mer effektivt kunna adressera vilka specifika problem eller utmaningar som kvinnor på ledande befattningar inom partiet möter.

- **Stöd för exitsamtal**

Utveckla ett enkätverktyg eller stöd för exitsamtal med förtroendevalda som väljer att lämna sina uppdrag och för statistik över nämnda personer. Om det återkommande visar sig att samma anledningar återkommer bör detta utgöra grund för kommande åtgärder.

Internkultur

Denna fråga har adresserats inom ramen för värdegrundsarbetet som M2-gruppen varit ansvarig för. Gruppen tillsattes av partistyrelsen i kölvattnet av #metoo, och slutsatserna presenteras i samband med partistämman 2019. Arbetet har löpt parallellt med författandet av denna rapport, och delar av slutsatserna överlappar.

- **Nationell visseblåsarfunktion**

Ett politiskt parti är en maktorganisation och innebär oundvikligen konkurrens och olik-tänkande, vilket är en styrka. När det slår över i personangrepp, övergrepp eller mobbning har partiet en skyldighet att agera.

Idag bygger partistrukturen på att problematik av detta slag ska hanteras regionalt. Detta kan dock innebära att personer som uppfattas vara en del av konflikten också ska vara med och lösa den. Därför bör en permanent nationell visseblåsarfunktion inrättas, så att personer utanför konflikten kan utreda och bidra till lösning.

- **Ledarskapsutbildning**

Vissa ledare inom partiet har lång erfarenhet av att leda andra, från både näringsliv och politik. Andra saknar helt erfarenhet. Moderatkvinnornas populära ledarskapsutbildning Aktion MKF har sedan 1970-talet utbildat kvinnor på ledande befattningar, men partiet borde utveckla en grundutbildning som vänder sig till alla nya ledare inom partiet.

- **Förändra lagstiftningen kring politiska vildar/Gör kandidatförsäkran juridiskt bindande**

Moderaterna bör verka för att personer som blivit valda genom sin plats på listan (därmed personvalda undantagna), och som sedan lämnar eller utesluts ur Moderaterna också lämnar sina valda uppdrag. Idag finns dessa personer inte sällan kvar och fortsätter att bråka och bidra till konflikter, vilket i förlängningen skadar demokratin. Kandidatförsäkran bör därmed bli juridiskt bindande.

- **Alkoholkultur**

Moderaternas alkoholpolicy bör uppdateras, och förekomsten av alkohol vid partiaktiviteter ses över. Exempelvis bör inte alkohol ingå i deltagaravgiften till ett arrangemang.

- **Exitsamtal med medarbetare**

För att adressera könsgapet bland Moderaternas medarbetare bör systematiska exitsamtal genomföras med samtliga medarbetare som slutar. Detta i syfte att fånga upp eventuella frågor om internkultur och ledarskap som behöver adresseras.

Regionalt och lokalt

Så blir vi fler

- **Medlemsvärning**
Uppmuntra aktiviteter som syftar till att bredda vår medlemsbas, genom att bli bättre på att värva medlemmar i allmänhet och kvinnor i synnerhet.
- **Jämställdhetsresan**
Genom att lyssna in vilka ofriheter kvinnor i olika delar av landet möter kan vi som parti utveckla vårt förtroende och politik för de kvinnor som behöver vår politik som mest. Detta kan ske genom verksamhetsbesök, företagsbesök och på andra sätt samtals med kvinnor vars frihet inskränks.

Förtroendeuppdrag

- **Underlätta för fler att ta politiska uppdrag**
Genom att se över tidpunkten för möten och den förväntade omfattningen på engagemang kan det vara möjligt att sänka trösklarna så att fler kan ta politiska förtroendeuppdrag. Kan exempelvis fler möten läggas i anslutning till andra möten, för att på så sätt minska antalet kvällar med möten?
- **Exitsamtal**
Genomför exitsamtal med förtroendevalda som väljer att lämna sina uppdrag och för statistik över nämnda personer. Om det återkommande visar sig att samma anledningar återkommer bör detta utgöra grund för kommande åtgärder.
- **Valsedlar**
I samband med att valsedlar ska tas fram inför valen bör frågan om representation infinna sig. Representerar denna lista ett tvärsnitt av våra väljare? Det handlar om kön, ålder, bakgrund och andra faktorer. Vill vi vara ett statsbärande parti behöver vi också representera hela Sverige.
- **Förbättrad statistik**
För att kunna utveckla vårt interna arbete, behöver vår dataföring bli bättre. I produktionen av denna rapport har mycket av datan tagits fram manuellt, eftersom kvaliteten i datan som rapporteras in på intranätet håller alltför låg kvalitet. Om vi menar allvar med en ambitionshöjning behöver också inrapporteringen bli bättre.

Varför inte kvotering?

När frågan om representation kommer på tal kommer ofta kvotering som första svaret. Det tror vi är att göra det enkelt för sig.

Kvotering fokuserar på resultatet, inte på vägen dit. Som moderater menar vi att alla individer ska ha samma rättigheter och möjligheter, inte att slutresultatet behöver bli exakt detsamma. Att kvotera frångår såväl principen om att det är individens fria vilja som ska styra, som att alla individer ska behandlas lika. En organisation som använder kvotering kan till synes vara jämställd, utan att faktiskt vara det. Kvotering löser inte de problem som ligger bakom ett ojämnt resultat. Fokus för Moderaterna bör vara att komma åt dessa underliggande problem, och på det sättet öka jämställdheten mellan kvinnor och män.

Moderaternas största problem i detta sammanhang är könsgapet i väljarstöd och medlemmar,

vilket i sin tur utgör grunden för urvalet av förtroendevalda. Därför bör insatser fokuseras på hur Moderaterna som organisation kan bli större och hur fler kan känna sig hemma hos Moderaterna.

Kausaliteten går dock inte bara åt ett håll. Andelen kvinnor på ledande befattningar har också betydelse för hur fler kvinnor kan känna igen sig i vårt parti. Därför finns det anledning att fundera över representation.

Redan idag arbetar många länsförbund aktivt med frågor kring representation. Hur får vi till en representation som speglar befolkningen? Vi behöver personer i olika åldrar, olika bakgrund, från olika kommuner eller delar av landet och olika kön. Metoder skiljer sig något åt mellan olika delar av landet, och här behöver företrädare lokalt kunna välja olika arbetssätt. Denna kartläggning ger underlag för att göra jobbet faktabaserat och metodiskt. Sätt mål, mät och följ upp.

De bästa: regionalt och lokalt

För att underlätta jämförelser mellan förbund och kommuner, och få en bild av vilka som är bäst, har vi valt att utveckla ett poängsystem. Förbund och kommuner kan få maximalt tre poäng om de landar på en könsfördelning mellan 40-60 i kategorierna medlemmar, interna uppdrag och externa uppdrag.

Syftet är inte att hänga ut någon, utan att lyfta de som har lyckats. Detta med reservation för att lokala förutsättningar och omständigheter skapar olika möjligheter.

Alla metoder för att väga samman olika parametrar kan ifrågasättas, och detta är ett avvägt försök att underlätta och uppmuntra inspirationsspridning och goda exempel.

De bästa förbunden

Örebro är det enda förbund som når upp till maximala tre poäng. Därefter får 18 förbund poäng i två av tre kategorier. Ett länsförbund tar inte poäng i någon kategori.

Följande parametrar vägs in i poängräkningen:

Kategori 1: Andel medlemmar

Kategori 2: Interna uppdrag: förbundsstyrelser, föreningsordföranden samt ledamöter i föreningsstyrelser

Kategori 3: Externa förtroendeuppdrag: kommunfullmäktige, regionfullmäktige, kommunalråd, regionråd, riksdagsledamöter

Kommentarer till rankingen

Den variabel i rankingen som har mest jämställt utfall är regionfullmäktigeförsamlingar. 16 av 22 av våra regionfullmäktigeförsamlingar är jämställda enligt måttet 40-60.

Medlemmar

- Örebro är det enda förbundet som når upp till poängkravet avseende medlemmar, det vill säga över 40 procent kvinnor bland medlemmarna.

Interna uppdrag

- Jämtland och Västerbotten har högst andel föreningsordföranden som är kvinnor, 63 procent.
- Hallands förbundsstyrelse har högst andel kvinnor, 54 procent.
- På Gotland är fler än 60 procent av ledamöterna i föreningsstyrelserna kvinnor.

Externa förtroendeuppdrag

- Region Skåne har störst andel kvinnor som regionråd, 75 procent.
- Förbund med fler än 60 procent kvinnor bland riksdagsledamöterna: Skåne, Halland, Kronoberg, Jämtland, Södermanland, Östergötland och Örebro.

De bästa kommunerna

Följande parametrar har vägts in i poängräkningen:

Kategori 1: Andel medlemmar

Kategori 2: Interna förtroendeuppdrag: presidium i föreningsstyrelse och ledamöter i föreningsstyrelse

Kategori 3: Externa förtroendeuppdrag: kommunfullmäktige, kommunalråd, regionråd, riksdagsledamöter

Följande 28 kommuner hamnar överst i poänglistan med maximala tre poäng (i bokstavsordning):

Avesta	Mörbylånga
Bjuv	Nordmaling
Forshaga	Norrköping
Gällivare	Perstorp
Haninge	Simrishamn
Hudiksvall	Sjöbo
Hörby	Säffle
Karlskoga	Tomelilla
Katrineholm	Trosa
Kristianstad	Vellinge
Kumla	Vindeln
Kävlinge	Vårgårda
Lekeberg	Västervik
Munkedal	Öckerö

Kommentarer till rankingen

- Gemensamt för samtliga 28 kommuner som toppar rankingen är att de har en jämställd medlemskår, enligt måttet 40-60.
- I 104 kommuner är fördelningen av medlemmar inom spannet 40-60.
- Den variabel med mest jämställt utfall i kommunerna är presidier i föreningsstyrelser, där 129 hamnar inom 40-60. I 18 kommuner är både föreningsordförande och vice ordförande kvinna.
- 123 kommuner hamnar fördelningen av kommunfullmäktigeledamöter inom 40-60.

Sveriges befolkning

Sveriges befolkning är jämställd, och vår ambition kan därför inte vara sämre än så. I mars 2015 blev för första gången männen något fler än kvinnorna i befolkningen. ”Främst beror det på att skillnaden i medellivslängd mellan män och kvinnor minskar. Könsfördelningen i befolkningen påverkas också av att det – framför allt på senare år – är fler män än kvinnor som har invandrat till Sverige.”¹

Trots det är befolkningen jämställd.

Sveriges befolkning

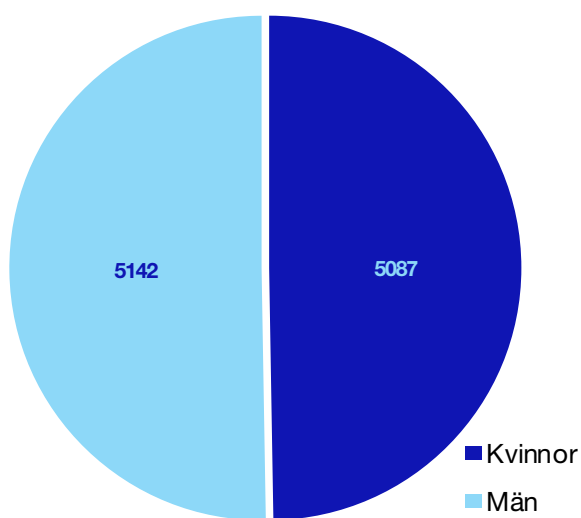

Diagram 1: Sveriges befolkning 31 december 2018, källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

---

1 Folkmängd efter kön och år, Statistiska Centralbyrån (SCB)

Moderaternas väljare

Moderaterna har i samtliga riksdagsval sedan år 1991 haft ett större väljarstöd bland män än bland kvinnor.² I enskilda opinionsmätningar har stödet för Moderaterna i ett riksdagsval varit större bland kvinnor än bland män, men aldrig i ett val.

I det senaste riksdagsvalet 2018 minskade könsgapet i Moderaternas väljarstöd något, vilket i Moderaternas eftervalsanalys efter riksdagsvalet 2018 förklaras så här: ”Att utvecklingen är sådan beror på att även om Moderaterna förlorat kvinnor till Centerpartiet så är väljarflödet av män till Sverigedemokraterna större.”³ Det beror alltså inte på ett aktivt arbete där vi vunnit fler kvinnor, utan på att vi förlorat fler män.

Moderaternas väljarstöd

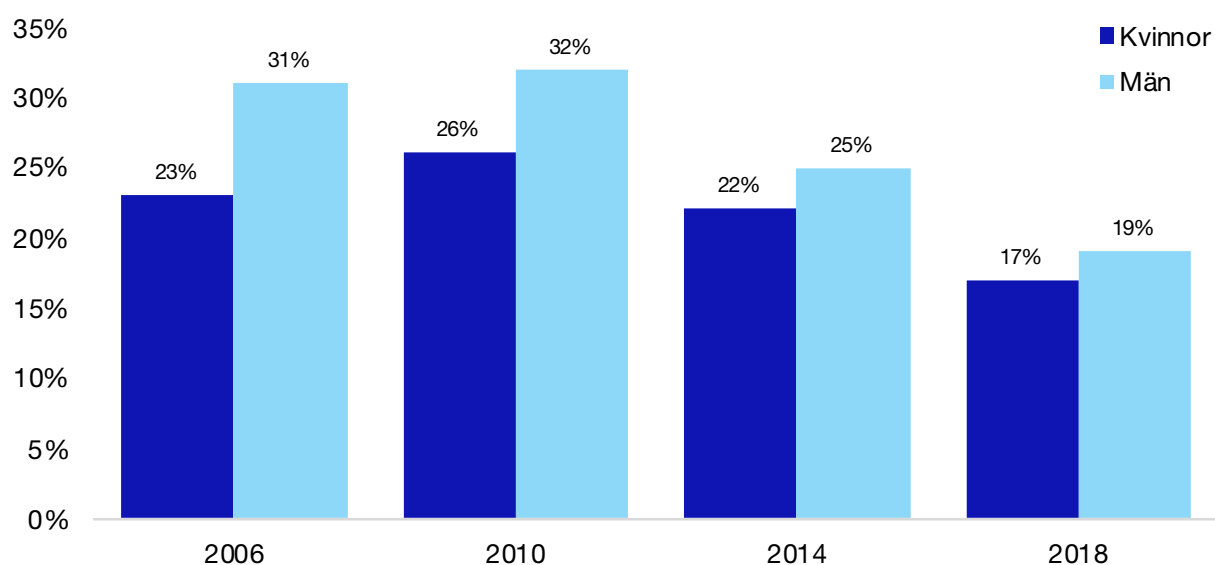

Diagram 2: Moderaternas väljarstöd i riksdagsvalen 2006-2018, källa: Sveriges Televisions vallokalsundersökning

Samtidigt konstateras att Socialdemokraterna och Sverigedemokraterna har större könsgap: ”Störst könsgap av alla partier har Socialdemokraterna och Sverigedemokraterna. Socialdemokraterna har ett stöd på hela 31 procent bland kvinnor, men bara 25 procent bland män. För Sverigedemokraterna är det tvärtom, med över tio procentenheter högre stöd bland män än kvinnor.”⁴

För ett parti som Moderaterna som vill växa i alla väljargrupper är dock könsgapet viktigt att adressera.

2 Detta är så långt tillbaka som vi har siffror, eftersom Sveriges Television då började genomföra sina vallokalsundersökningar.

3 Moderaternas eftervalsanalys 2018, sid. 16

4 Ibid, sid. 16

Moderaternas medlemmar

Moderaterna har ett könsgap i vår väljarbas, men när det kommer till våra medlemmar så vidgas könsgapet ytterligare. På grund av medlemssystemets utformning saknas historisk data att jämföra med, och tidigare jämställdhetsbokslut har inte inkluderat medlemskåren.

Moderaternas medlemmar

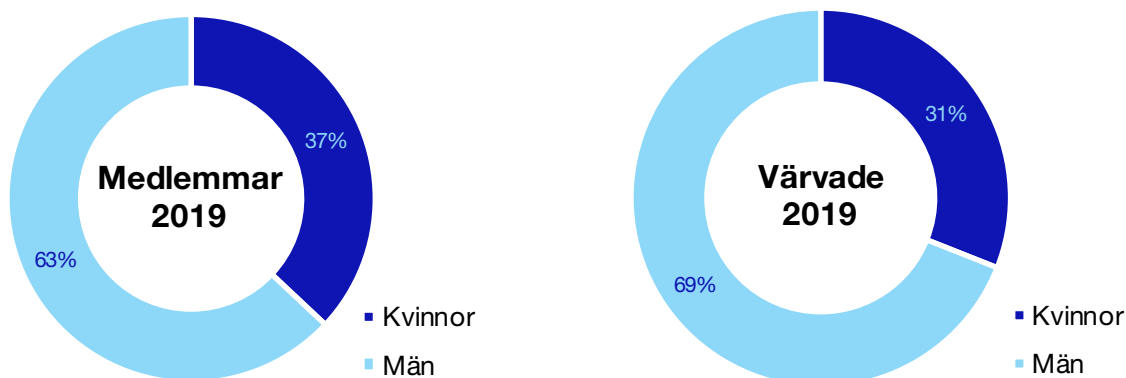

Diagram 3: Könsfördelningen bland Moderaternas medlemmar samt bland nya medlemmar, per september 2019, källa: Moderaternas medlemssystem

Könsfördelningen ser olika ut i olika åldersgrupper. Störst är könsgapet bland yngre medlemmar.

Moderaternas medlemmar i olika ålderssegment

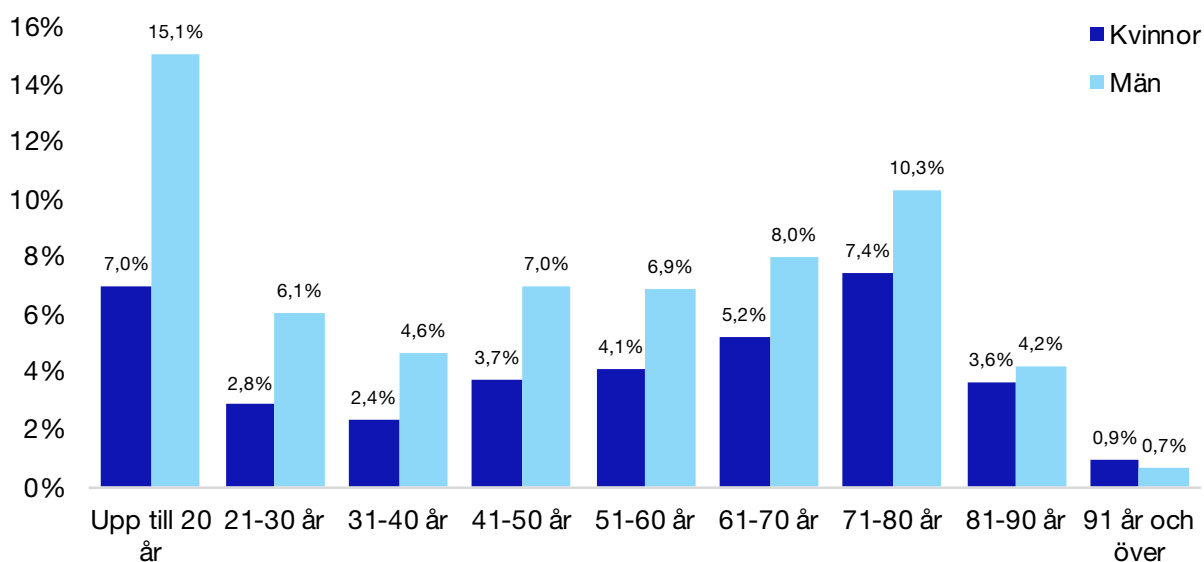

Diagram 4: Könsfördelningen bland Moderaternas medlemmar i olika ålderssegment, per oktober 2019, källa: Moderaternas medlemssystem

Förtroendevalda

Europa

Efter valet till Europaparlamentet 2019 har Moderaterna fyra ledamöter i Europaparlamentet, två kvinnor och två män. Sverige har efter valet 2019 20 Europaparlamentariker: 9 män och 11 kvinnor. Moderaterna gick framåt i valet, och var dessutom framgångsrika i förhandlingarna om utskottsplatser inom EPP-gruppen, där de stora partierna förlorade väljarstöd. Detta illustreras av att Moderaterna har förhållandevis fler utskottsplatser per ledamot och suppleant än de andra stora partierna.

Europaparlamentariker från Sverige

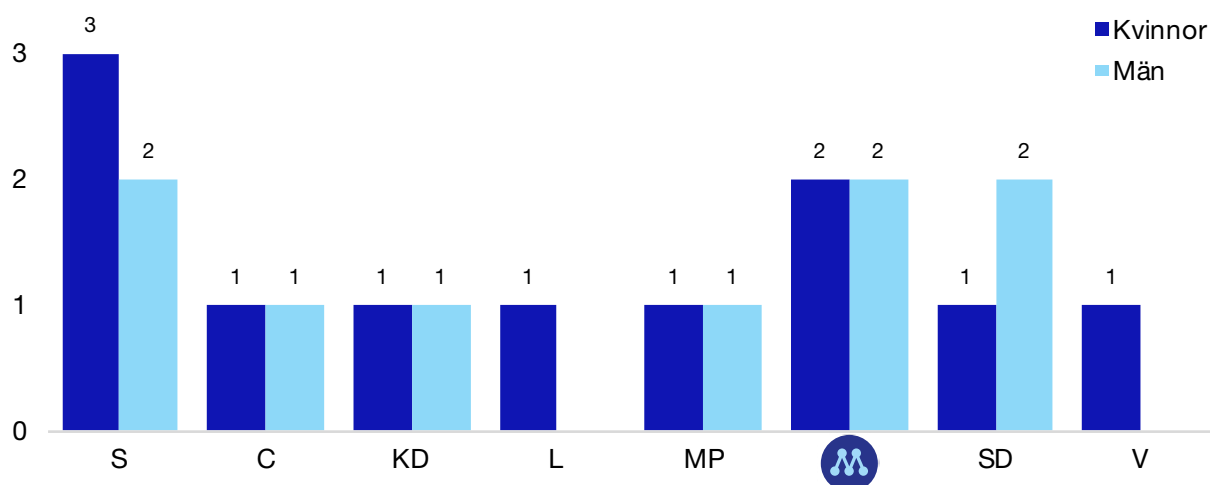

Diagram 5: Europaparlamentariker från Sverige, september 2019, källa: val.se

De svenska europaparlamentarikernas utskotts fördelning (partier med 3 eller fler parlamentariker)

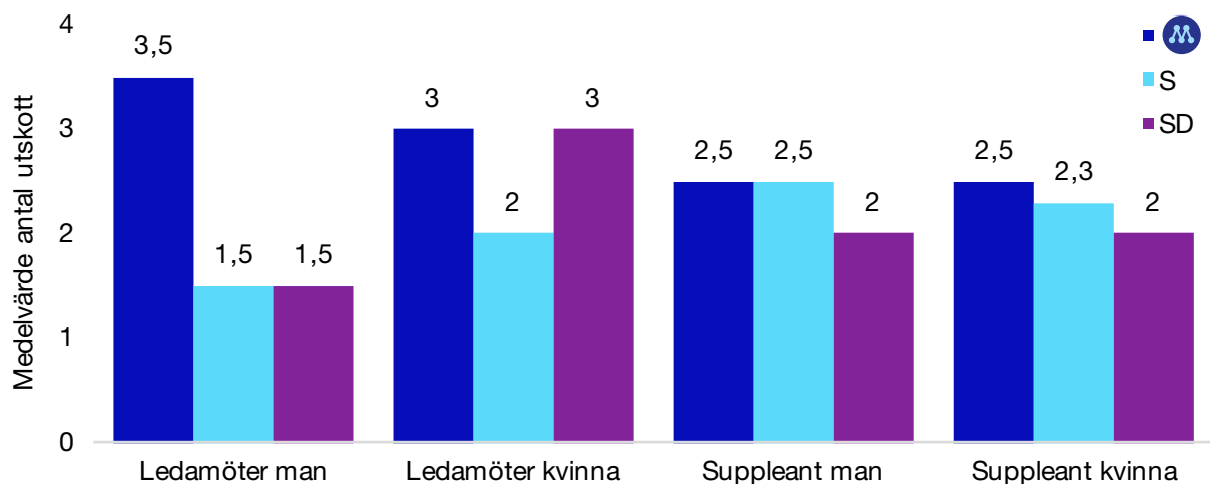

Diagram 6: Fördelningen av utskott mellan de tre största svenska partierna, ledamöter, suppleanter och kön., oktober 2019, källa: Europaparlamentets hemsida

De svenska europaparlamentarikernas utskottsfordelning (partier med 2 parlamentariker)

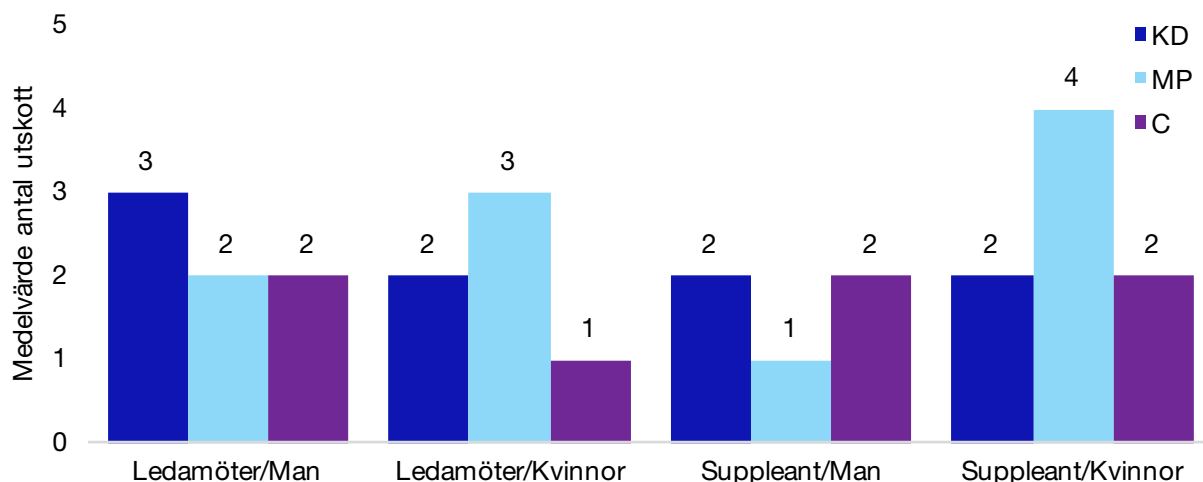

Diagram 7: Fördelningen av utskott mellan de svenska partier som har två parlamentariker, ledamöter, suppleanter och kön, oktober 2019, källa: Europaparlamentets hemsida

De svenska europaparlamentarikernas utskottsfordelning – partier med 1 parlamentariker

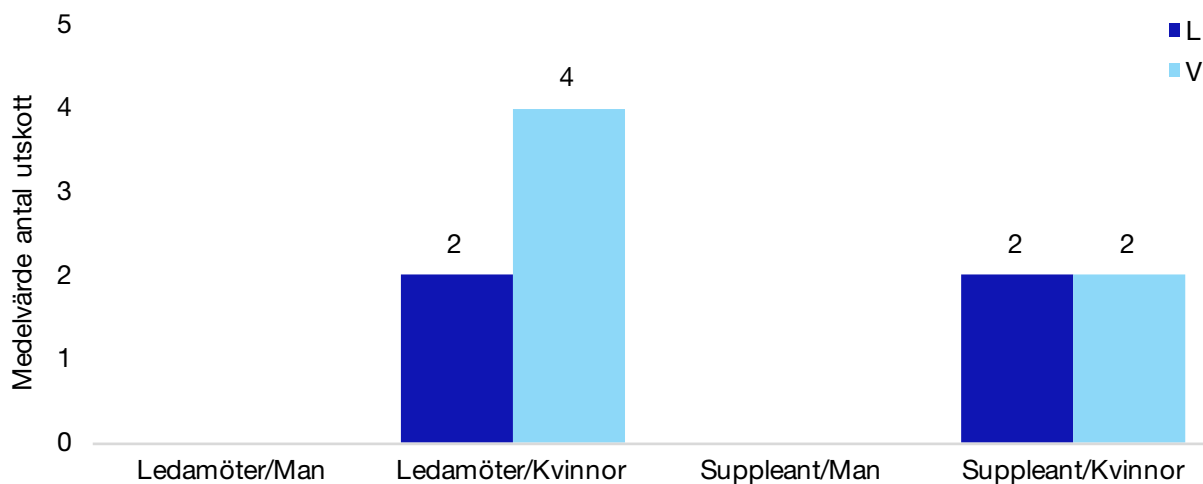

Diagram 8: Fördelningen av utskott mellan de svenska partier som har en parlamentariker, ledamöter, suppleanter och kön, oktober 2019, källa: Europaparlamentets hemsida

Nationellt

Sveriges riksdag

Eftersom ledamöter har avgått och ersättare nu inträtt i deras ställe, avser statistiken över riksdagsledamöter de riksdagsledamöter som är valda i oktober 2019⁵.

Det innebär för Moderaternas del att två ytterligare kvinnor nu är i tjänst jämfört med de som var invalda efter valet i september 2018.

Riksdagsledamöter

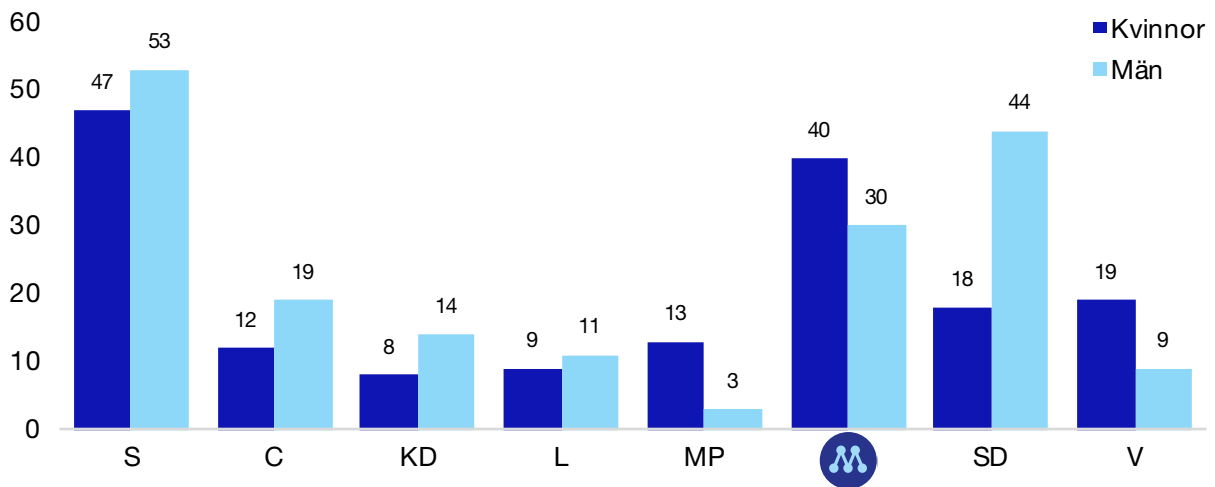

Diagram 9: Riksdagsledamöter, per den 7 oktober 2019, källa: riksdagen.se

Tittar vi på andelen kandidater i riksdagsvalet 2018 så ser det inte lika positivt ut. Moderaterna tappade 14 mandat i valet 2018. Hade vi istället fått ett ökat väljarstöd hade därmed könsfördelningen sett annorlunda ut.

Kandidater till riksdagen

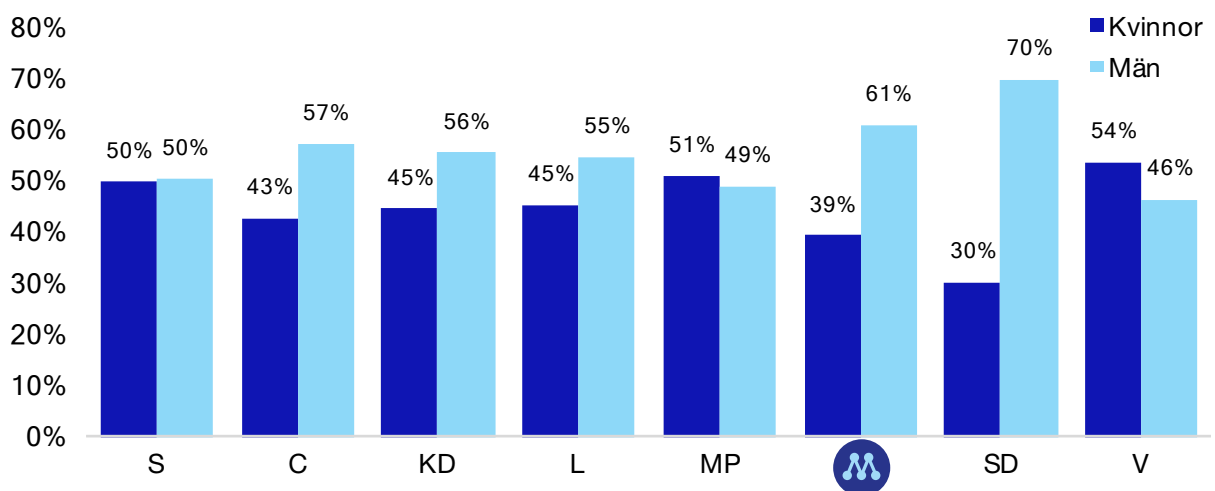

Diagram 10: Kandidater till riksdagen 2018, källa: val.se

5 Statistiken inkluderar inte de som tillfälligt tjänstgör, exempelvis under föräldraledighet.

Över tid har Moderaternas könsfördelning av ledamöter i riksdagen förbättrats. Moderaterna har under denna tid dock minskat sitt väljarstöd, och har därmed också färre ledamöter totalt. Det bekräftar därmed siffrorna ovan: att antalet kandidater totalt sett är ojämnställt, men att toppen på listorna är jämställda.

	Antal kvinnor	Antal män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män
2019	40	30	70	57%	43%
2012	46	61	107	43%	57%
2009	42	55	97	43%	57%

Tabell 1: Riksdagsledamöter för Moderaterna, källa: Moderatkvinnornas jämställdhetsbokslut 2009 och 2012, samt riksdagen.se

Moderaternas ledande företrädare och talespersoner

På riksdagens hemsida presenteras samtliga partier med partiledare, partisekreterare, gruppledare och vice gruppledare. I presentationen av Moderaterna och Sverigedemokraterna är det bara män.

Riksdagspartiernas ledande företrädare

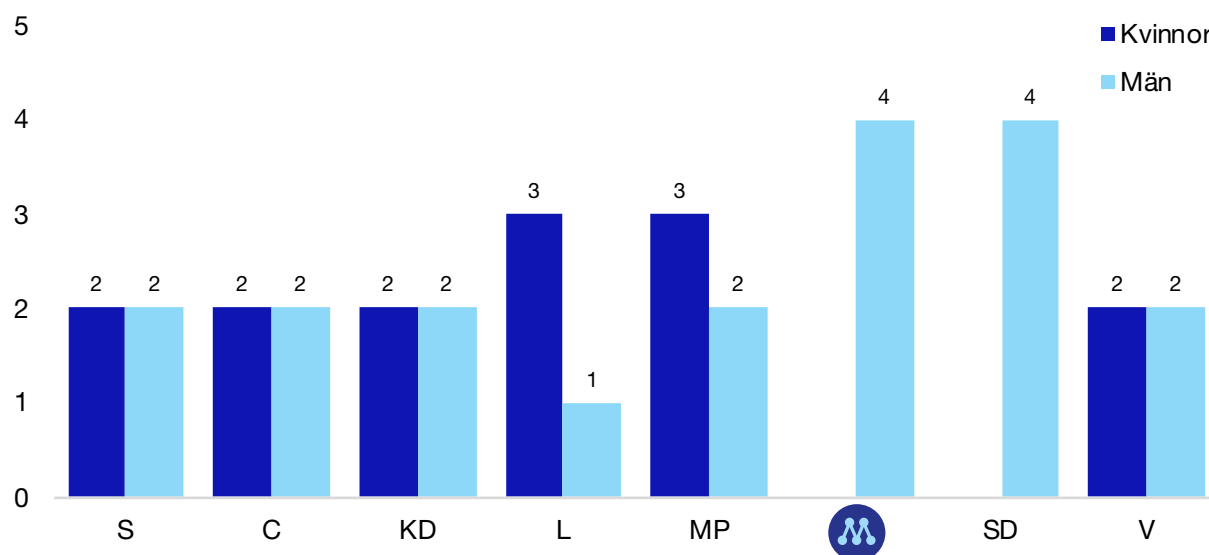

Diagram 11: Riksdagspartiernas ledande företrädare, oktober 2019, källa: riksdagen.se

Presentationen av partierna på riksdagens hemsida innehåller bara gruppledare och vice gruppledare. Moderaternas 2:e vice gruppledare är dock kvinna.

	Kvinnor	Män
Gruppledare		1
Vice gruppledare	1	1

Tabell 2: Moderaternas riksdagsgruppsledning, oktober 2019

Moderaternas talespersoner⁶ har en jämn könsfördelning, med 10 kvinnor och 9 män.

	Kvinnor	Män
Partiordförande		1
Ekonomisk-politisk talesperson	1	
Försvarspolitisk talesperson	1	
Socialpolitisk talesperson	1	
Bostadspolitisk talesperson		1
HBTQ-politisk talesperson	1	
Utrikespolitisk talesperson		1
Infrastrukturpolitisk talesperson	1	
Rättspolitisk talesperson		1
Landsbygdspolitisk talesperson		1
Konstitutionsutskottet	1	
Skolpolitisk talesperson	1	
Näringspolitisk talesperson		1
Kulturpolitisk talesperson	1	
Miljöpolitisk talesperson	1	
Socialförsäkringspolitisk talesperson	1	
Arbetsmarknadspolitisk talesperson		1
Skattepolitisk talesperson		1
EU-politisk talesperson		1
Summa	10	9

Tabell 3: Moderaternas talespersoner, oktober 2019, källa: moderaterna.se

Förtroenderådet

Moderaternas riksdagsgrupp har ett förtroenderåd, som förbereder beslut och val inför riksdagsgruppens sammanträden. Förtroenderådet består av 5 män och 4 kvinnor.

Övriga uppdrag som väljs inom riksdagsgruppen är kvittningsman, som administrerar kvittningen i samband med voteringar, och klubbmästare, som står för riksdagsgruppens sociala arrangemang. Det är alltså en kraftig övervikt kvinnor på de opolitiska uppdragen av mer administrativ karaktär.

	Kvinnor	Män
Kvittningsman	1	
Ersättare för kvittningsman	2	
Klubbmästare	1	
Biträdande klubbmästare	1	1

Tabell 4: Interna uppdrag inom den moderata riksdagsgruppen, oktober 2019, källa: moderata riksdagsgruppen

Sveriges kommuner och landsting

Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, är en arbetsgivar- och intresseorganisation. SKL är också medlemsorganisation för Sveriges 290 kommuner och regioner. I SKL finns det en styrelse och beredningar för olika politiska områden. Styrelse och beredningar består av politiker från hela Sverige.

Styrelsen för Sveriges kommuner och landsting

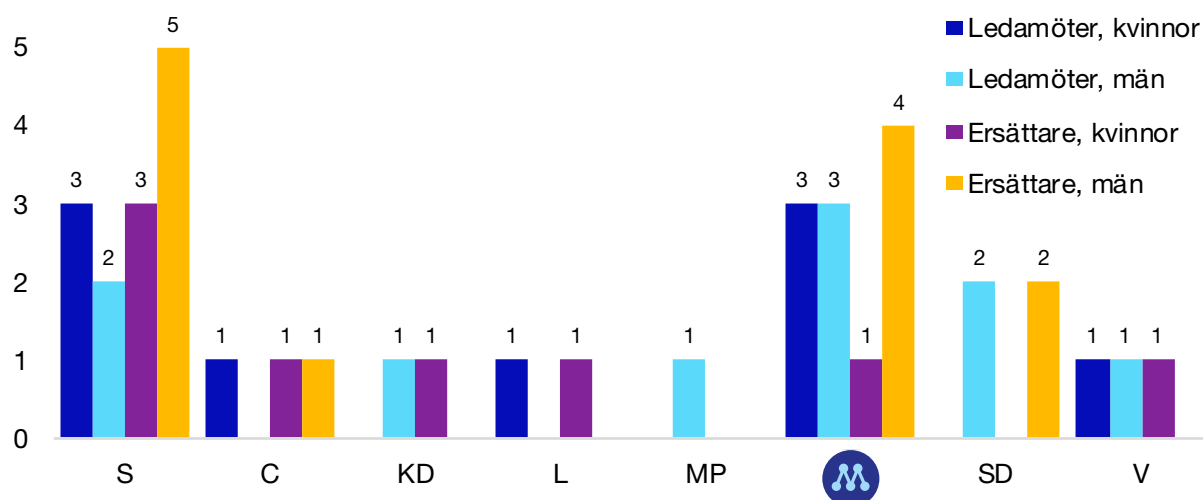

Diagram 12: Styrelsen för Sveriges kommuner och landsting (SKL), september 2019, källa: skl.se.

Not: Socialdemokraterna har en vakans.

Totalt finns det cirka 250 förtroendeuppdrag i SKL. Styrelsen utser beredningar. Beredningarna har ingen beslutanderätt och ska bereda ärenden åt styrelsen och följa utvecklingen inom sina sakområden. Det finns följande beredningar inom SKL: demokratifrågor, digitalisering, EU-frågor, kultur och fritid, primärvård och äldreomsorg, samhällsbyggnad, socialpolitik och individomsorg, tillväxt och regional utveckling, utbildning består av politiker från hela Sverige.

Representanter i SKL:s beredningar

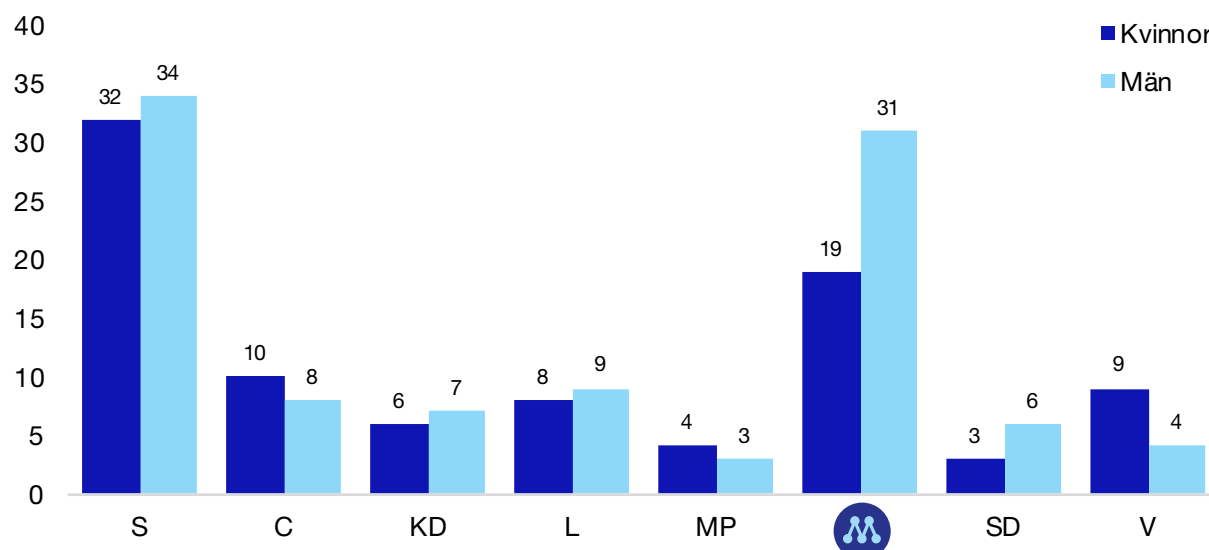

Diagram 13: Beredningar i Sveriges kommuner och landsting (SKL), september 2019, källa: skl.se

Presidier i SKL:s beredningar

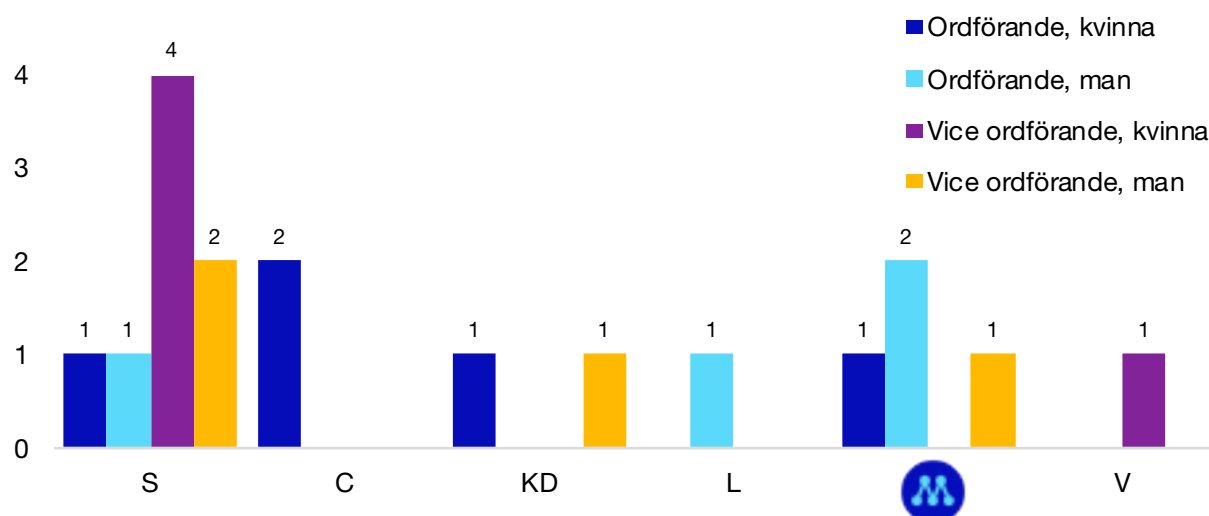

Diagram 14: Ordföranden och vice ordföranden i beredningar i Sveriges kommuner och landsting (SKL), september 2019, källa: skl.se

I SKL har Moderaterna en valberedning, som bereder samtliga val för den moderata gruppen. Valberedningen består av ledamöter som är nominerade av förbundsstyrelserna i respektive valkrets, samt en adjungerad representant för MUF respektive Moderatkvinnorna.

Moderaternas valberedning i SKL

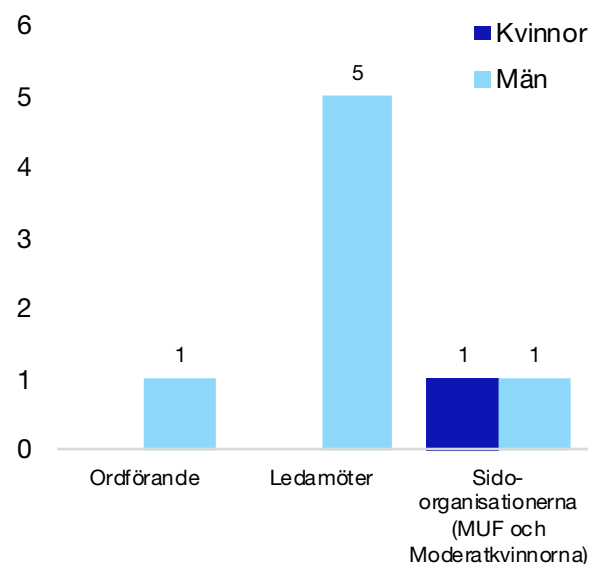

Diagram 15: Moderaternas valberedning i SKL, september 2019, Moderaterna i SKL

Regionalt

Moderaterna är efter valet 2018 det parti som styr flest landsting eller regioner: 9 regioner. Andelen förtroendevalda i landstings/regionfullmäktige är relativt jämnt fördelat mellan könen för Moderaterna.

Landstingsfullmäktige/regionfullmäktige

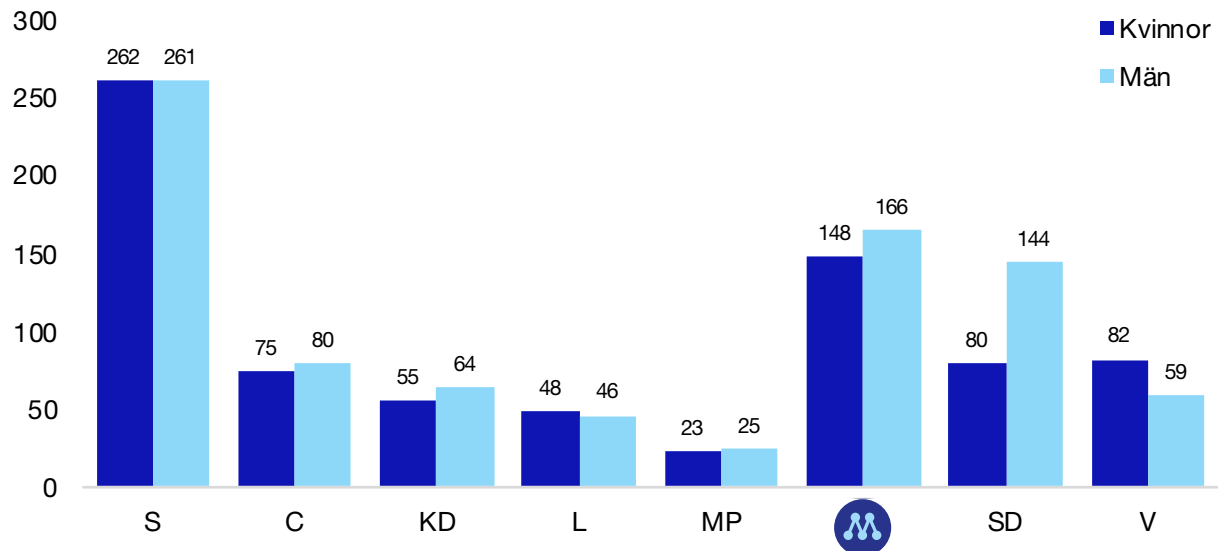

Diagram 16: Valda till landstingsfullmäktige/regionfullmäktige 2018, källa: val.se

Störst inflytande har regionstyrelsens ordförande (RSO). Andelen regionstyrelseordföranden för Moderaterna har inte lika jämn könsfördelning – bara 2 av 9 är kvinnor (22 procent). Förra mandatperioden var andelen RSO:er som var kvinnor, bland alla partier, 38 procent, denna mandatperiod är andelen kvinnor totalt 43 procent.

Regionstyrelseordföranden

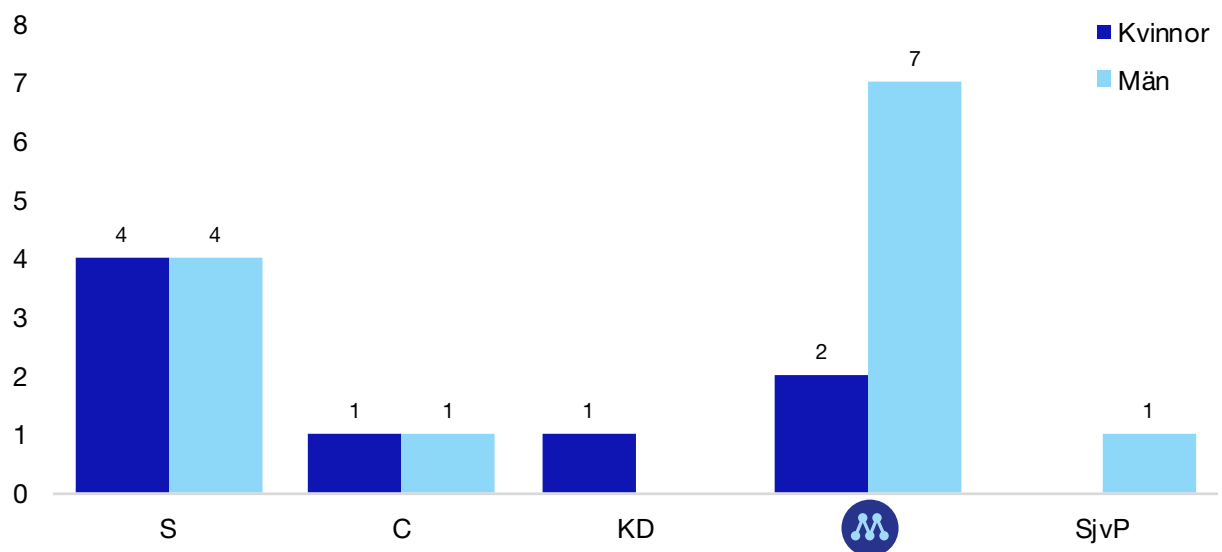

Diagram 17: Regionstyrelseordföranden i oktober 2019, källa: respektive regions hemsida

Många regioner har flera regionråd, som är med och leder regionens arbete. Bland regionråden finns en större andel kvinnor än bland regionstyrelseordförandena, men fortfarande en lägre andel än ledamöterna i regionfullmäktige.

Regionråd för Moderaterna

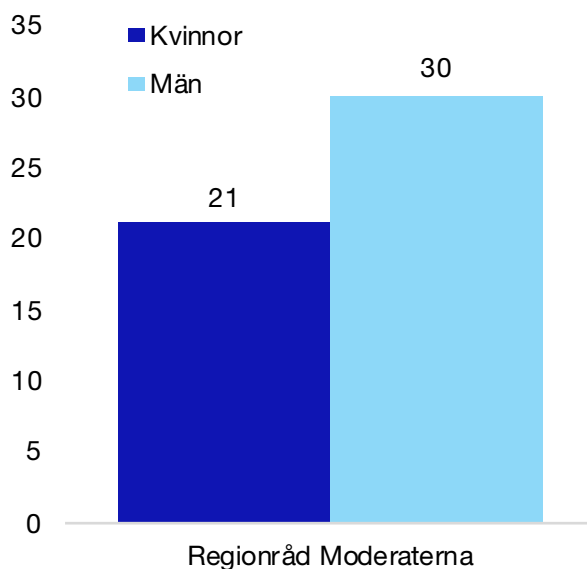

Diagram 18: Regionråd för Moderaterna, september 2019, källa: Moderaternas intranät

Lokalt

Störst är ojämställdheten lokalt bland Moderaternas förtroendevalda. Bara 40 procent av Moderaternas kommunfullmäktigeledamöter är kvinnor. Bara Sverigedemokraterna har en lägre andel kvinnor.

Kommunfullmäktigeledamöter

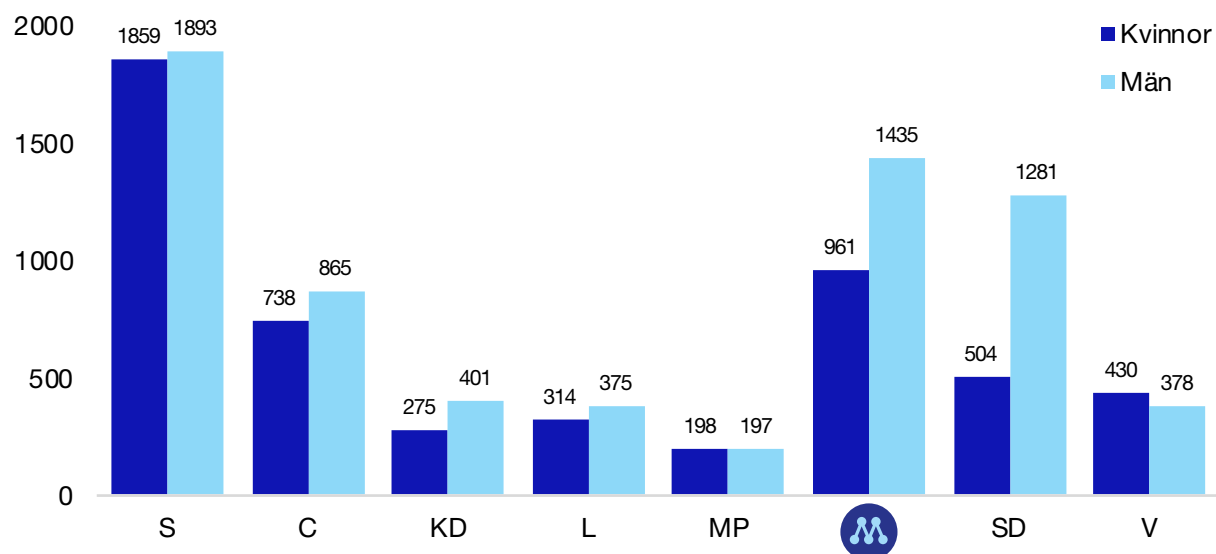

Diagram 19: Valda till kommunfullmäktige, september 2018, källa: val.se

Kommunstyrelseordförandena är de som har störst makt i kommunen. Färre än var tredje kommunstyrelseordförande för Moderaterna är kvinna. Nationellt, bland alla partier, så minskade andelen kvinnor som är kommunstyrelseordföranden den här mandatperioden (32 procent) jämfört med förra mandatperioden (38 procent).

Kommunstyrelseordföranden

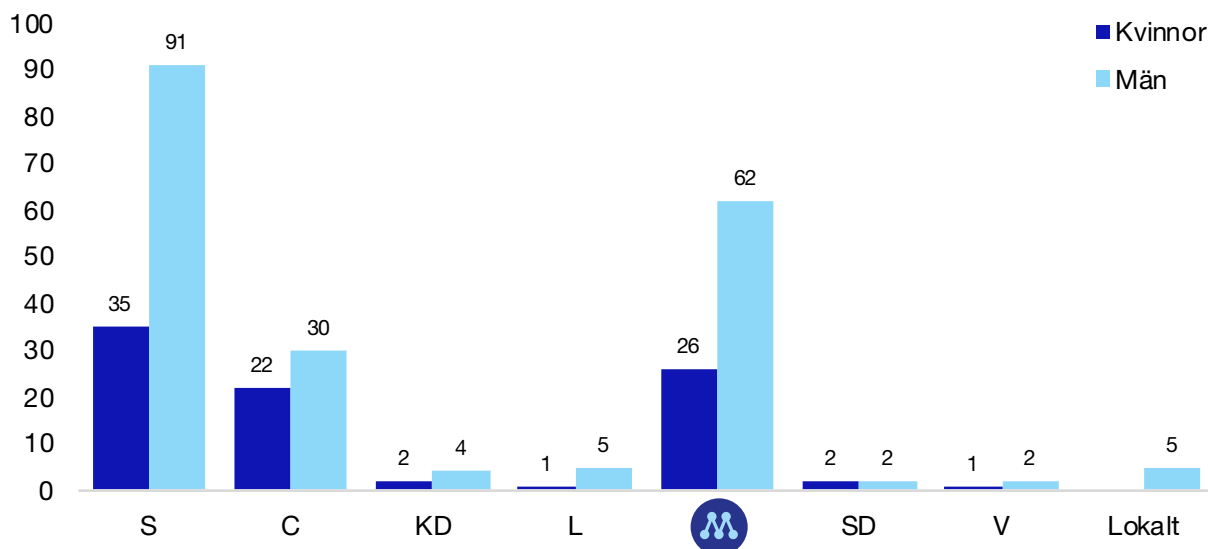

Diagram 20: Kommunstyrelseordföranden, oktober 2019, källa: respektive kommuns hemsida

Kommunalråd och gruppledare

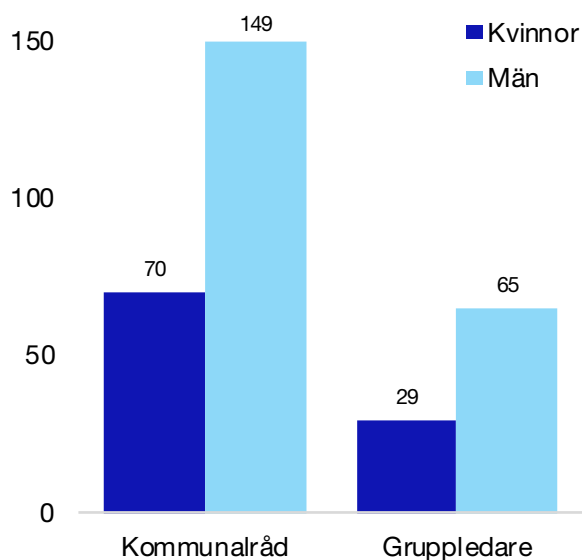

Diagram 21: Kommunalråd och gruppledare för Moderaterna i Sveriges kommuner, september 2019, källa: Moderaternas intranät

Moderaternas partiorganisation

Riksorganisationen

Partiledningen

När Ulf Kristersson tillträdde som partiordförande för Moderaterna tillsatte han en ny partiledning.

Moderaternas partiledning

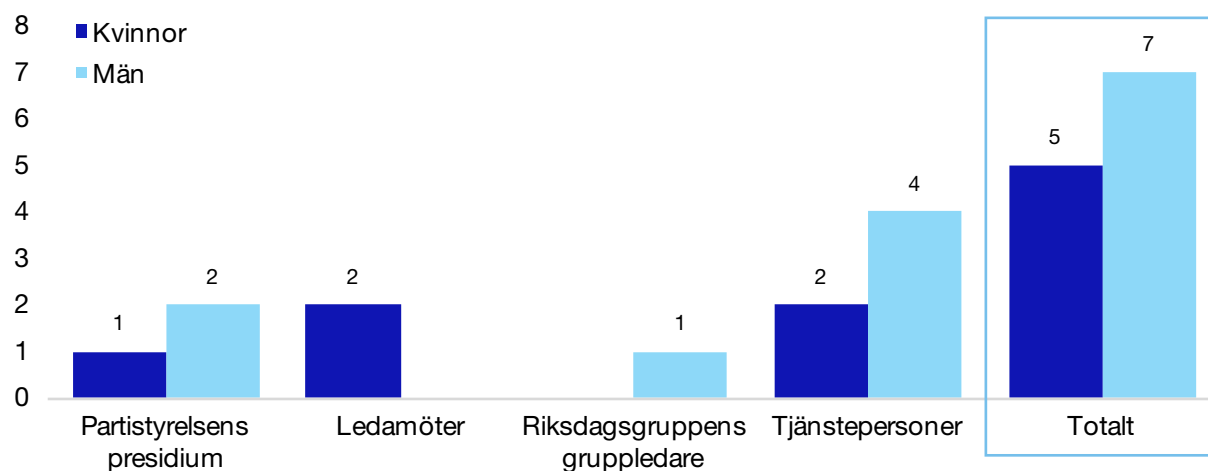

Diagram 22: Moderaternas partiledning, källa: moderaterna.se samt Moderaternas kommunikationschef.

Partistyreelse

Moderaternas partistyreelse är partiets högsta beslutande organ, mellan stämmor. Moderaternas partistyreelse består i skrivande stund av 18 ledamöter, varav 5 är självskrivna. En manlig ledamot har avgått från styrelsen i förtid under perioden.

Moderaternas partistyreelse

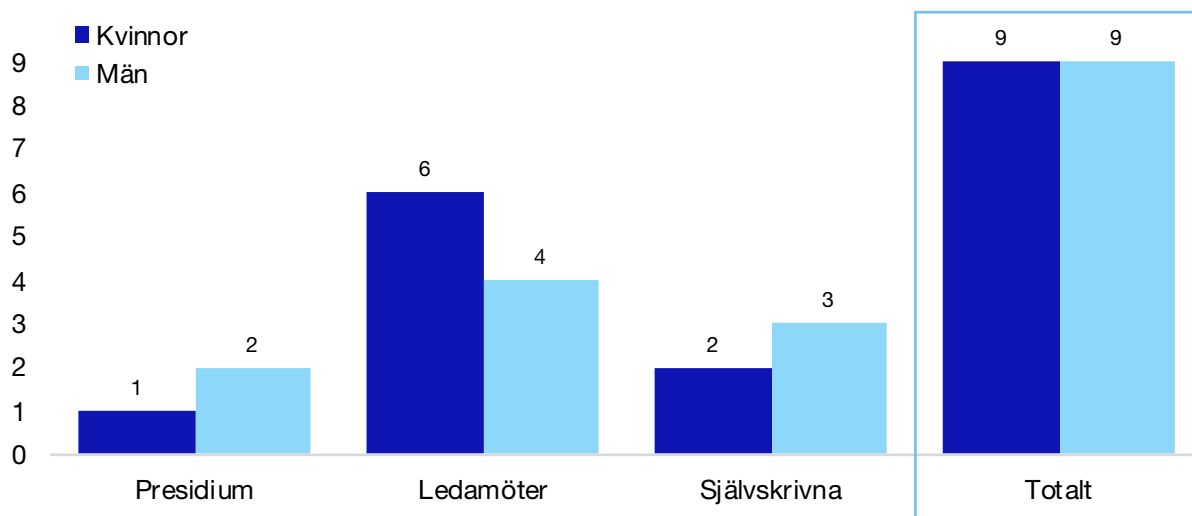

Diagram 23: Moderaternas partistyreelse, september 2019, källa: moderaterna.se

Inför Moderaternas partistämman 2019 har valberedningen presenterat sitt förslag till ny partistyrrelse:

Valberedningens förslag till ny partistyrrelse

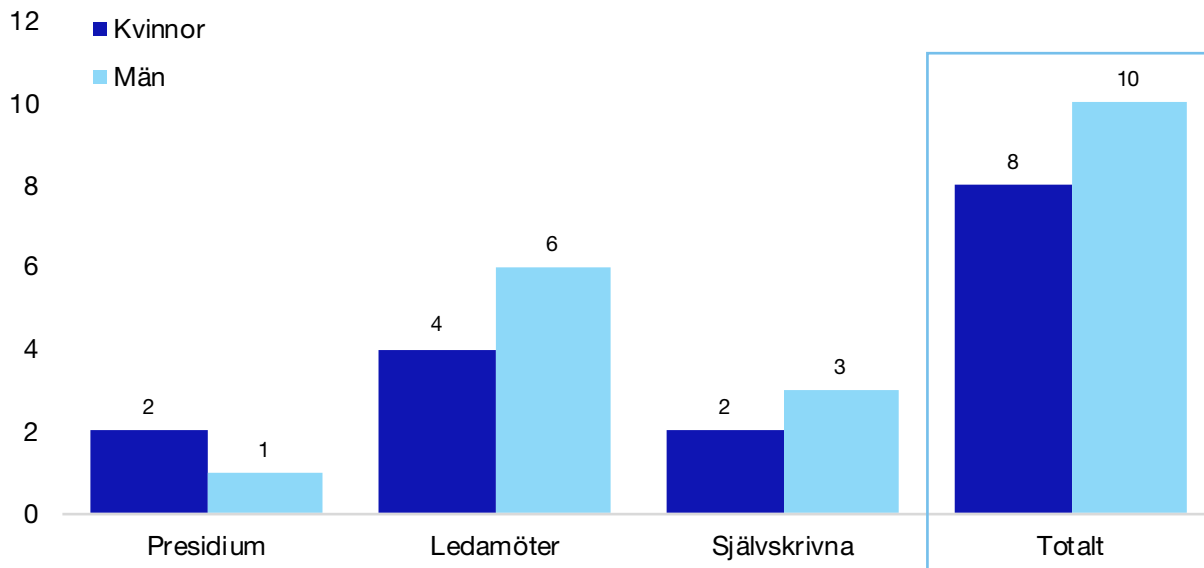

Diagram 24: Valberedningens förslag till ny partistyrrelse inför stämman 2019, källa: moderaterna.se

Valberedningen

Valberedningen valdes vid Moderaternas arbetsstämma 2017, efter nominering från förbunden, för en mandatperiod om 4 år.

Moderaternas valberedning

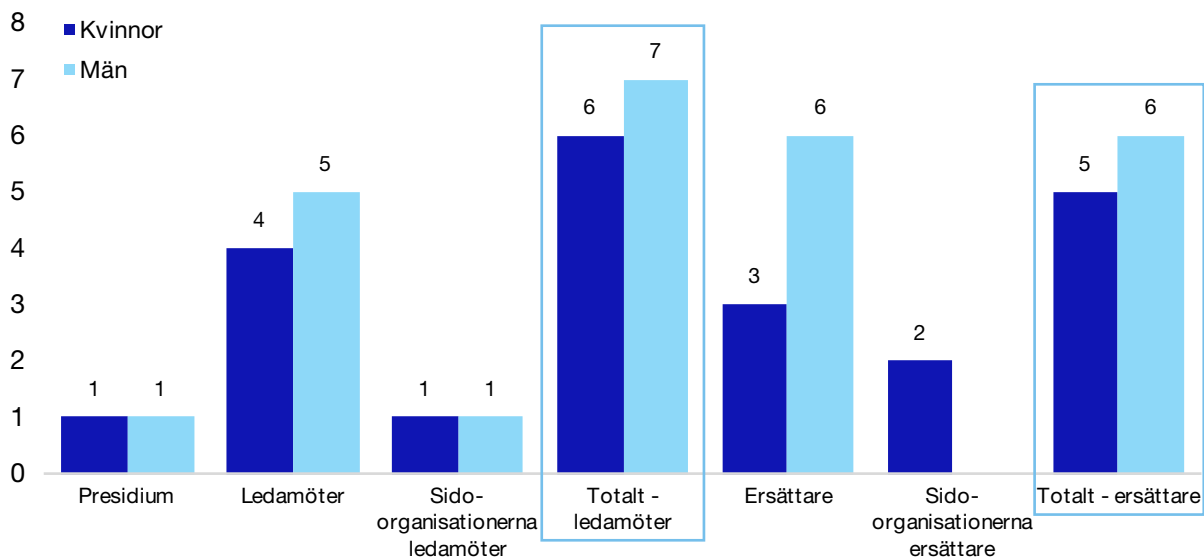

Diagram 25: Moderaternas valberedning, källa: stämmohandlingarna inför Moderaternas arbetsstämma 2017

Förbundsstyrelser

Moderaterna leds regionalt av 21 länsförbundsstyrelser.

Not: vissa förbundsstyrelser har på intranätet rapporterat in den självskrivna representanten från Moderatkvinnorna som ledamot i styrelsen, andra har inte gjort det. Det gör att antalet kvinnliga ledamöter egentligen är lägre.

Förbundsstyrelser – presidier

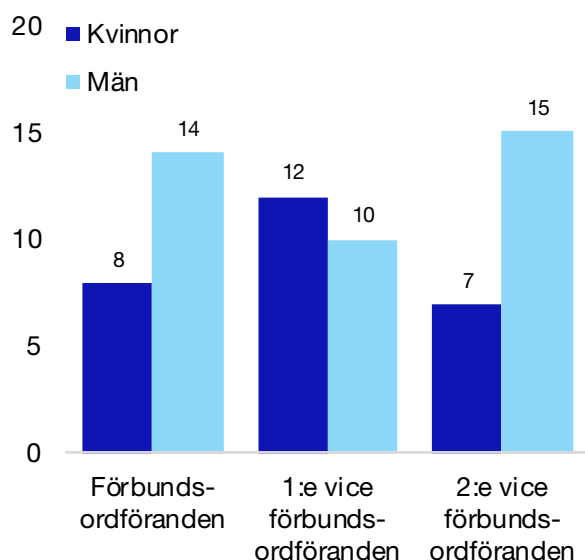

Diagram 26: Moderaternas förbundsstyrelsepresidier, september 2019, källa: Moderaternas intranät

Förbundsstyrelser – ledamöter

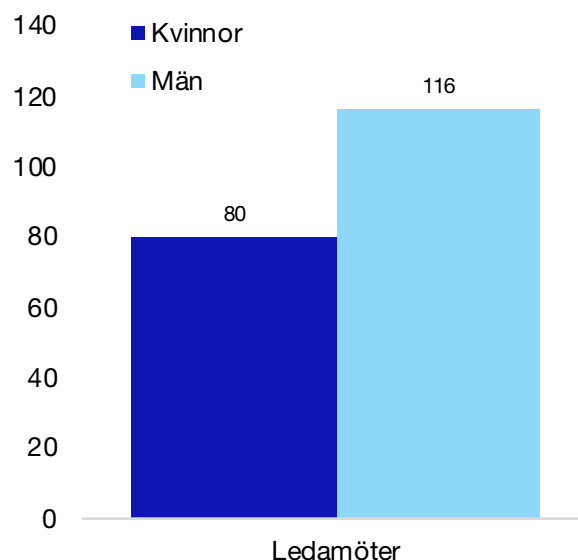

Diagram 27: Ledamöter i Moderaternas förbundsstyrelser, september 2019, källa: Moderaternas intranät

Partiföreningar

Moderaternas partiföreningar leder det politiska arbetet lokalt i varje kommun. Några kommuner har kretsföreningar, som inkluderats tillsammans med partiföreningarna. Det är partiföreningarna som leder arbetet med politikutveckling, kampanj, medlemsvärvning och medlemsvård.

Partiföreningsstyrelser

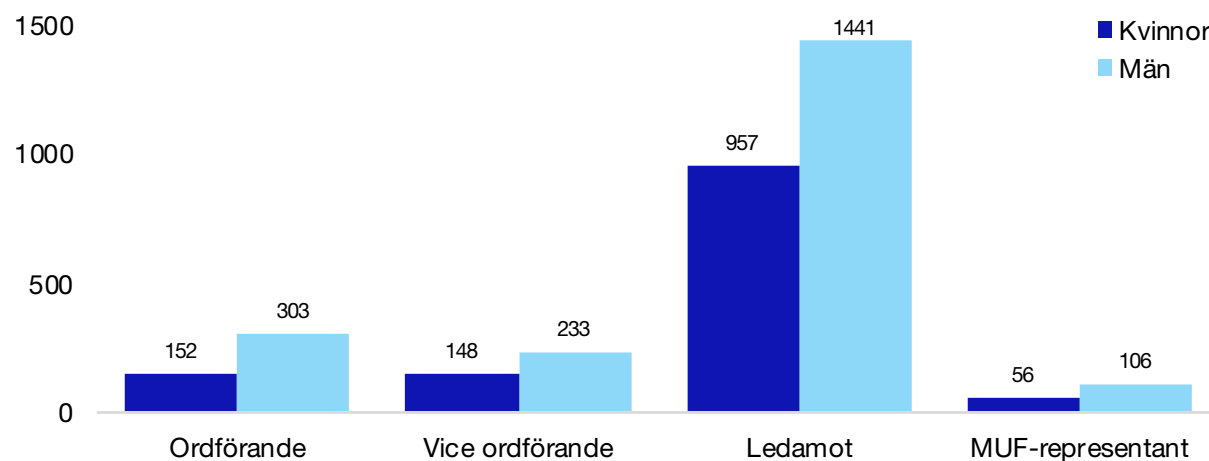

Diagram 28: Partiföreningsstyrelser, september 2019, källa: Moderaternas intranät

Uppdrag i föreningsstyrelser

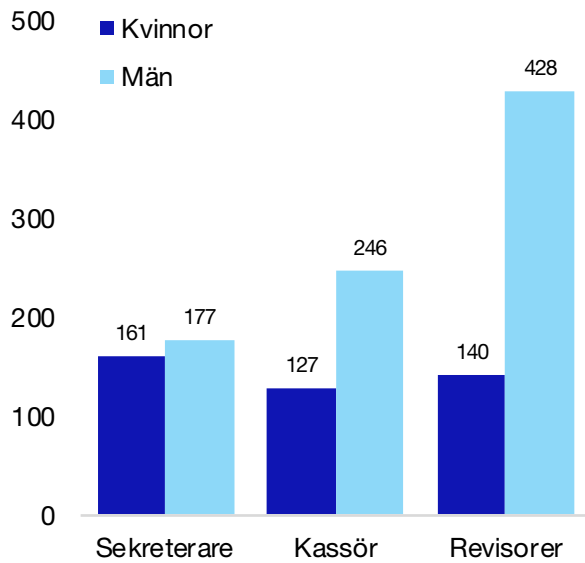

Diagram 29: De vanligast återkommande uppgifterna i föreningsstyrelser, september 2019, källa: Moderaternas intranät

Valberedningar

Valberedningar i partiföreningar

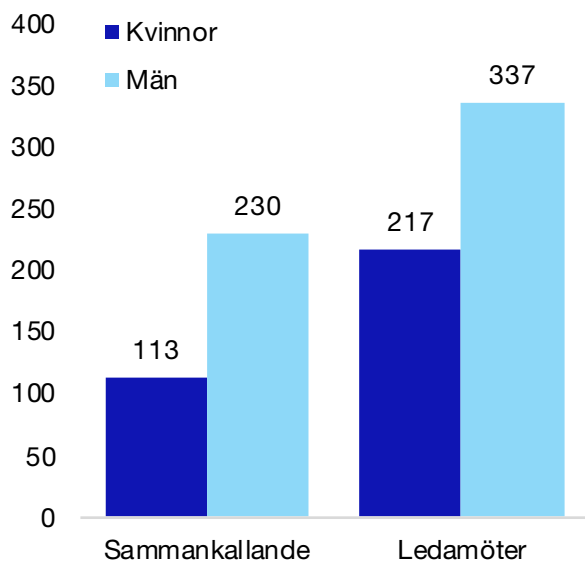

Diagram 30: Valberedningar i föreningsstyrelser och kretsstyrelser, september 2019, källa: Moderaternas intranät

Sidoorganisationerna

MUF:s förbundsstyrelse

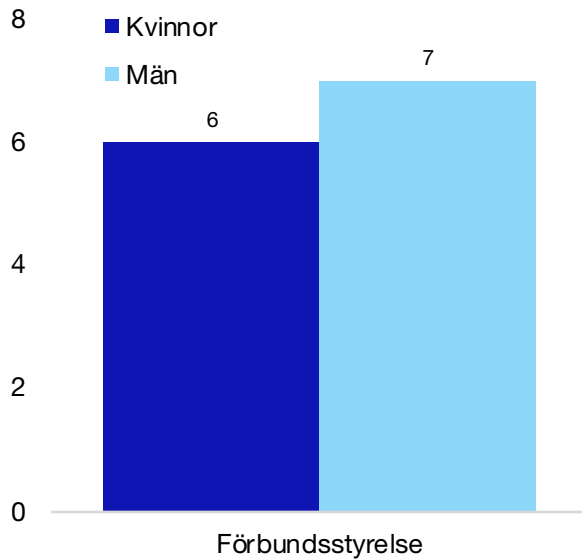

Diagram 31: Moderata Ungdomsförbundets förbundsstyrelse, september 2019, källa: muf.se

MUF:s distriktsordföranden

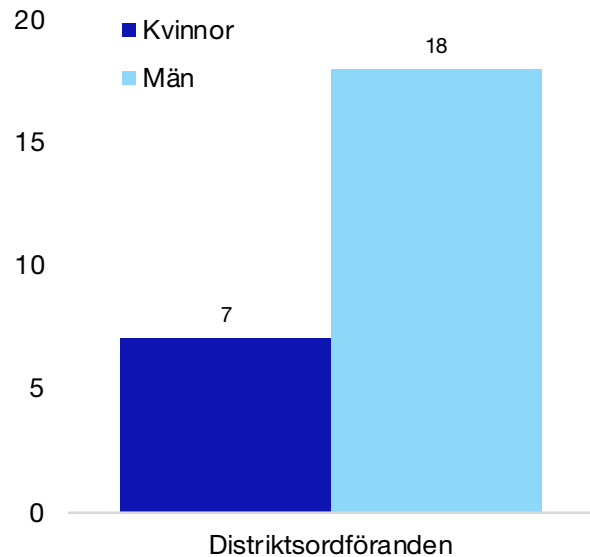

Diagram 32: Moderata Ungdomsförbundets distriktsordföranden, september 2019, källa: muf.se

Öppna Moderaters förbundsstyrelse

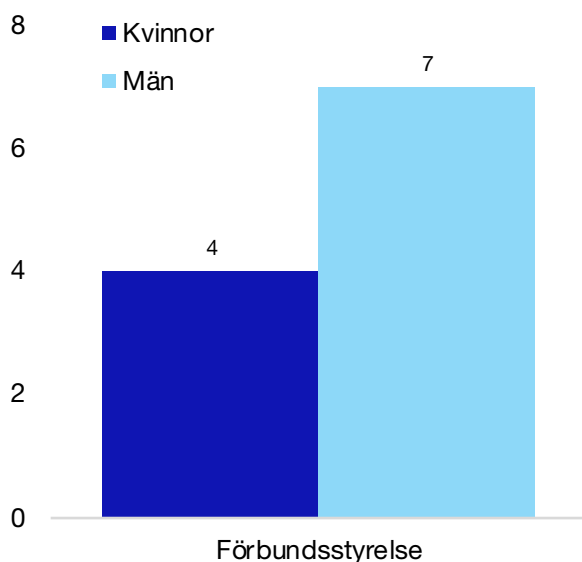

Diagram 33: Öppna Moderaters förbundsstyrelse, september 2019, källa: Öppna Moderaters ordförande

Öppna Moderaters distriktsordföranden

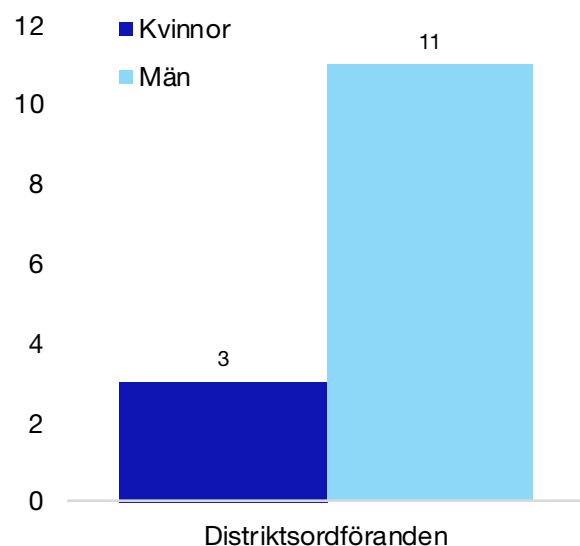

Diagram 34: Öppna Moderaters distriktsordföranden, september 2019, källa: Öppna Moderaters ordförande

Statistik över Moderata Seniorer har inte varit möjligt att få fram. Moderatkvinnorna omfattas av naturliga skäl enbart kvinnor och har därför exkluderats från sammanställningen.

Medarbetare

Moderaterna har i september 2019 totalt 98 anställda medarbetare. Majoriteten, 55, är anställda på riksdagen, 15 på partihögkvarteret och 28 på förbunden ute i landet. Statistiken inkluderar samtliga anställda, vilket innebär även personer som exempelvis är tjänstlediga, sjukskriva och föräldralediga.

Högsta tjänsteman är partisekreteraren. Partisekreteraren har en ledningsgrupp, bestående av de chefer som rapporterar direkt till honom.

Partisekreterarens ledningsgrupp

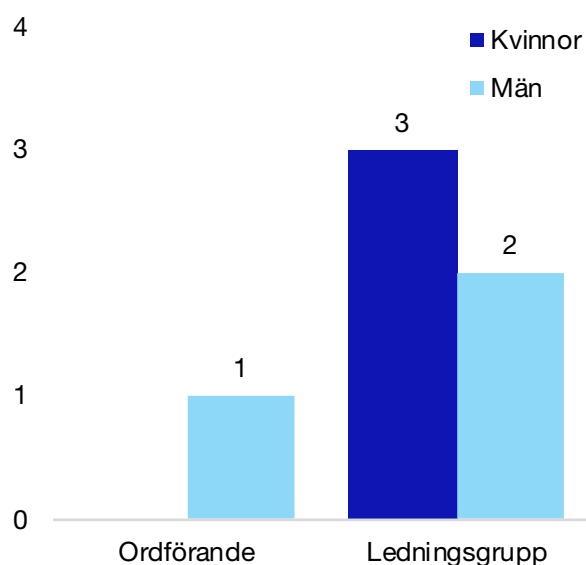

Diagram 35: Partisekreterarens ledningsgrupp, källa: Moderaternas kommunikationschef

Moderaternas medarbetare

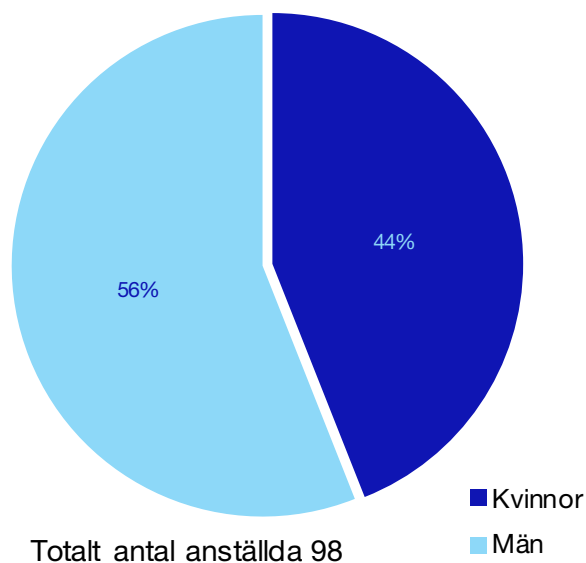

Diagram 36: Moderaternas medarbetare, september 2019, källa: Moderaternas personalstatistik

Medarbetare per befattning

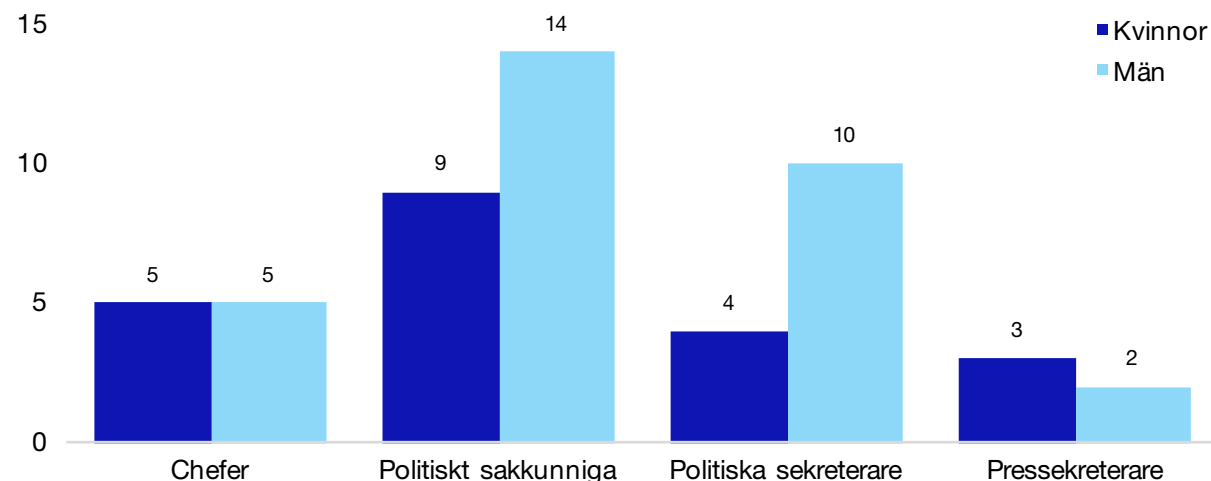
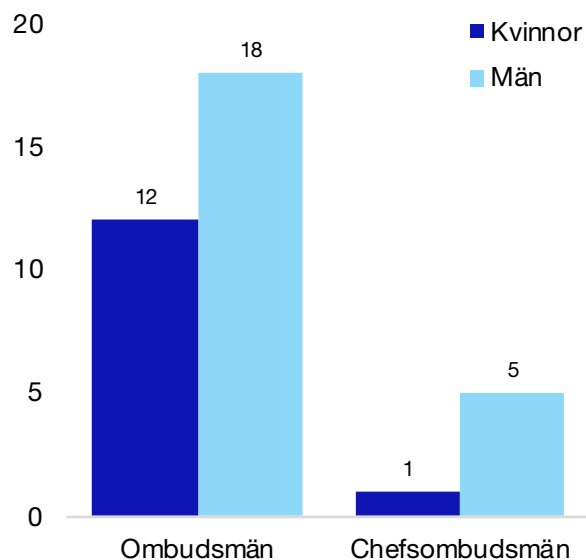

Diagram 37: Moderaternas medarbetare uppdelade per kön och funktion, källa: Moderaternas personalstatistik

Ombudsmän och chefsombudsmän

Statistik över tjänstledighet, sjukskrivning, föräldraledighet med flera exempel har inte varit möjligt att inkludera i rapporten.

Diagram 38: Moderaternas ombudsmän och chefsombudsmän, oktober 2019, källa: Moderaternas personalstatistik och förbundens hemsidor

Regionala och lokala nedbrytningar

Regionala och lokala nedbrytningar finns framtagna för samtliga regioner och kommuner. Dessa finns tillgängliga digitalt på www.moderaterna.se/moderatkvinnorna.

Metod

Statistik har samlats in från interna källor så väl som från externa källor. Materialet har avpersonifierats och aggregerats lokalt, regionalt och nationellt.

Manuella kvalitetssäkringar har gjorts genom att den sammanställda datan har kontrollerats mot exempelvis kommuner och regioners hemsidor.

Edvin Alam, databearbetning

Douglas Thor, datainsamling

Samuel Jonsson, datainsamling

Josefin Malmqvist, datainsamling och författare

Avslutning

Du har läst Moderatkvinnornas bokslut över jämställdheten inom Moderaterna. Rapporten säger inte allt, men vi tror att statistiken säger tillräckligt mycket för att vi ska kunna dra slutsatser från materialet. Rapporten visar att det finns ett genomgående könsgap inom Moderaterna, även om gapet är olika stort och ser olika ut på olika nivåer.

Kunskapsunderlaget i rapporten blir en viktig utgångspunkt för kommande utvecklingsarbete. Det gäller inte minst behovet av jämställd medlemsrekrytering, där ett stort arbete återstår. Statistiken i rapporten förpliktigar. Moderaterna gör anspråk på att vara ett statsbärande parti, och då ska alla kunna känna sig hemma i Moderaterna.

Det är en resa hela partiet behöver göra tillsammans.

Källor

Statistiken till denna rapport kommer från så väl interna källor som externa källor. Statistik har inhämtats från följande:

Europaparlamentets hemsida

Moderaterna.se

Moderaternas intranät (där föreningarna själva rapporterar in uppgifter om partiinterna uppdrag)

Moderaternas medarbetarstatistik, Moderaternas riksorganisation

Moderaternas medlemssystem

Muf.se

Riksdagens utredningstjänst (RUT)

Samtliga Sveriges kommuner och regioners hemsidor

Statistiska Centralbyrån (SCB)

Sveriges kommuner och landsting (SKL), skl.se

Valmyndigheten

Öppna Moderater (ÖM)

